

H. G. WELLS
GÖRÜNMEZ ADAM
Grotesk Bir Macera

Çeviren
Ali Kaftan

Sunuş
Gregory Benford

“Yarı saydam yapılmış olsa da, özü kara topraktır.”

* John Davies’in *Wittes Pilgrimage* (1605?) eserindeki ‘The Trinity illustrated by a three-square perspective Glasse’ sonesinden alıntı. Bu not çeşitli baskılardan çıkarılmıştır. Wells bu notu ilk olarak Amerikan baskısına eklemiştir. –*yn*.

1

Tuhaf Adamın Gelişi

Tuhaf görünümlü yabancı, şubat ayının başlarında, yılın son karının yağdığı soğuk bir kış günü, keskin bir rüzgârın ve şiddetli bir karın altında, yaylaların oradan, görüldüğü kadarıyla Bramblehurst İstasyonu tarafından, kalın bir eldiven giydiği elinde küçük siyah bir bavulla yayan gelmişti. Baştan aşağı sımsıkı sarınmıştı, yumuşak fötr şapkasının kenarları burnunun parlayan ucu dışında yüzünün tümünü gizliyordu; kar omuzlarının ve göğsünün üstünü kaplamış ve taşıdığı bavulun üzerinde beyaz bir tepecik oluşturmuştu. Canlıdan çok ölü gibi görünen bir halde, sendeleyerek Araba ve Atlar'a dalmış ve bavulunu yere fırlatmıştı. “Ateş,” diye bağırmıştı, “insanlık aşkına! Bir oda ve ateş!” Barın yanında ayağını yere vurarak üstündeki kolları silkelemiş ve pazarlık edeceği Bayan Hall’ün peşinden arka taraftaki odaya doğru ilerlemişti. Böyle bir girişin, şartlar hakkında çabucak varılan bir anlaşmanın ve masanın üzerine fırlatılan iki üç İngiliz altınının ardından handaki odasını tutuvermişti.

Bayan Hall ateşi yakmış ve bu yabancıya kendi elleri ile yemek hazırlamak üzere yanından ayrılmıştı. Bırakın “sıkı pazarlıkçı” olmayan birini, kışın İping’e gelen bir ziyaretçi bile duyulmamış bir talih kuşu demekti ve Bayan Hall kendisinin bu talihe layık olduğunu göstermeye kararlıydı. Domuz pastırmasını ocağa koyup, tembel yardımcısı Millie’yi dikkatlice seçtiği birkaç aşağılama ifadesiyle kamçılıyıp harekete

geçirir geçirmez masa örtüsünü, tabakları ve bardakları arka odaya taşımış ve bütün bunlarla gösterebildiği kadar gösterişli bir şekilde masayı hazırlamaya başlamıştı. Ateş harıl harıl yanıyor olsa da, konuşunun hâlâ şapkasını ve paltosunu çıkarmamış olduğunu görmek onu şaşırtmıştı; yabancı sırtı ona dönük olarak dikilmiş, pencereden dışarıdaki avluya yağın karı izliyordu. Eldivenli ellerini arkasında kavuşturmuştu, düşünceye dalmış gibi görünüyordu. Hâlâ omuzlarının üstünde saçılmış duran karların eriyip halısına damladığını fark etti. “Şapkanızı ve paltonuzu alabilir miyim, efendim,” diye sordu, “mutfakta iyice bir kurutayım?”

“Hayır,” dedi yabancı, arkasını dönmeden.

Bayan Hall onun kendisini duyduğundan emin değildi ve sorusunu tekrarlamak üzereydi.

Yabancı başını çevirdi ve omuzlarının üstünden ona doğru baktı. “Üzerimde kalmalarını tercih ederim,” dedi üstüne basarak. Bayan Hall yabancıнын yüzünün tamamının görünmesini engelleyecek şekilde, yanlarında gözlerini gizleyen cam parçaları olan büyük mavi bir gözlük taktığını ve paltosunun yakalarından gür favorilerin fışkırdığını fark etti.

“Peki, efendim,” dedi Bayan Hall. “Nasıl isterseniz. Biraz sonra oda ısınır.”

Yabancı buna yanıt vermeden tekrar başını çevirdi; Bayan Hall konuşma çabalarının biraz zamansız olduğunu hissederek, elindeki sofrı takımlarının geri kalanını da çabucak masaya yerleştirdi ve odadan dışarı fırladı. Geri döndüğünde yabancı taştan bir adam gibi, kambur sırtı, yukarı kaldırılmış yakaları ve yüzüyle kulaklarını tümüyle kaplayan, aşağı doğru eğilmiş kenarlarından kar suları damlayan şapkasıyla hâlâ orada dikilmekteydi. Yumurtaları ve domuz pastırmasını masaya fark edilmesini sağlamak için özel bir şiddetle bıraktı ve alçak sesle değil de, sanki yabancıyı çağırır gibi yüksek sesle, “Yemeğiniz hazır, efendim,” dedi.

“Teşekkür ederim,” dedi yabancı aynı anda ve Bayan Hall kapıya ulaşana kadar yerinden kıpırdamadı. Sonra aniden döndü ve hızla masaya yaklaştı.

Bayan Hall barın arka tarafından mutfağa doğru giderken düzenli aralıklarla tekrarlanan bir ses duydu. Cırk, cırk, cırk diye devam edip gidiyordu ses, bir tasın içinde hızla çal-kalanan bir kaşığın sesiydi bu. “Ah bu kız!” dedi. “Bak işte! Unuttum gitti. Bu kadar zamandır oyalanıyor!” Hardalı karıştırmayı kendisi tamamlarken, Millie’ye bu aşırı yavaşlığı yüzünden birkaç iğneleyici laf sıraladı. Domuz etini ve yumurtaları o pişirmiş, masayı kurmuş, her şeyi o yapmıştı; bu sırada Millie’nin tek yapabildiği (tam da yardımcıydı ya!) hardalı geciktirmek olmuştu... ve yeni bir misafirleri vardı, üstelik orada kalmak istiyordu! Sonra hardalı kavanoza doldurdu ve gösterişli bir şekilde altın sarısı ve siyah bir çay tepsisine koyup arka odaya götürdü.

Kapıyı tıklatıp odaya daldı. O içeri girdiği sırada konuğu hızla harekete geçti, bu yüzden bir an içinde masanın arkasında kaybolan beyaz bir nesne dışında bir şey göremedi. Yere düşürdüğü bir şeyi almak üzere eğilmiş gibiydi. Bayan Hall hardal kavanozunu masaya hafifçe bıraktı, sonra paltoyla şapkanın çıkarılmış ve ateşin önündeki bir sandalyenin üzerine bırakılmış olduklarını fark etti. Şöminenin çelik paravanasının üzerinde bir çift ıslak bot duruyordu; paravanayı paslandıracaklardı. Kararlı adımlarla bu eşyalara doğru ilerledi. “Sanırım artık onları kurutabilirim,” dedi karşı çıkılmasına yer bırakmayan bir ses tonuyla.

“Şapkayı bırakın,” dedi konuğu boğuk bir sesle; Bayan Hall arkasını döndüğünde konuğunun da oturmuş ona bakmakta olduğunu gördü.

Bir süre için ağzı açık kalakaldı, konuşamayacak kadar şaşırmıştı.

Yabancı yüzünün alt kısmını, ağzını ve çenesini tümüyle

gizleyen beyaz bir kumaş parçasıyla –gelirken yanında getirdiği bir sofra peçetesiydi bu– kapatmıştı, boğuk sesinin nedeni de buydu. Ama Bayan Hall’ün irkilmesine neden olan bu değildi. Onu irkiltten şey yabancıнын alınının tümünün beyaz bir sargıyla kaplı olmasıydı, kulakları da başka bir sargıyla kaplanmıştı; yüzünde o pembe, sivri burnu dışında görülebilen başka hiçbir yer yoktu. Burnu parlak pembe bir renkteydi, ilk geldiği zamanki gibi pırıl pırıl parlıyordu. Boynuna kadar çektiği, siyah keten astarlı yakaları olan koyu kahverengi kadife bir ceket giymişti. Çaprazlamasına sarılmış sargıların altından ya da aralarından fışkıran kalın siyah saçları, tuhaf kuyruklar ya da boynuzlar halinde dikilmiş, yabancıya akla gelebilecek en tuhaf görünümü vermişlerdi. Bu sargılarla sarılıp sarmalanmış kafa, Bayan Hall’ün görmeyi beklediği görüntüden o kadar uzaktı ki, bir an için taş kesilmişti.

16

Yabancı peçeteyi çekmemiş, Bayan Hall’ün o anda farkına vardığı gibi, kahverengi bir eldiven giymiş olduğu eliyle ağzının önünde tutmaya ve o esrarengiz, mavi gözlüklerinin ardından ona bakmaya devam etmişti. “Şapkayı bırakın,” dedi, beyaz peçetenin ardından kesin bir tonla.

Bayan Hall’ün duyuları yaşadıkları o şaşkınlık ânının ardından kendilerine gelmeye başlamışlardı. Şapkayı tekrar ateşin yanındaki sandalyenin üzerine bıraktı. “Bilmiyordum, efendim,” diye başladı, “sizin...” diye devam etti, sonra da mahcup olarak durakladı.

“Teşekkürler,” dedi yabancı isteksiz bir ifadeyle; gözlerini Bayan Hall’ün üzerinden önce kapıya, sonra da tekrar ona çevirdi.

“Bunları iyice kuruturum, efendim, çabucak,” dedi Bayan Hall ve giysileri alarak dışarı çıktı. Tam kapıdan çıkarken yabancıнын beyaz sargılı kafasına ve mavi gözlüklerine tekrardan bir göz attı ama yabancı peçetesini hâlâ yüzünün önünde tutuyordu. Bayan Hall kapıyı arkasından kapatırken bir an

için titredi, yüzü yaşadığı şaşkınlık ve hayretle dokunaklı bir ifade almıştı. “Üstüme iyilik sağlık!” diye fısıldadı. “İşte!” Son derece sessizce mutfığa doğru yürüdü, oraya vardığında ise, Millie’ye şimdi neyle uğraşıp, karıştırdığını soramayacak kadar akli karışmıştı.

Konuk oturdu ve Bayan Hall’ün uzaklaşan ayak seslerini dinledi. Peçetesini yüzünün önünden çekmeden, arkasında bir şeyler olup olmadığını araştırmak istercesine pencereye bir göz attı, sonra da yemeğine devam etti. Bir kaşık aldı, pencereye doğru şüpheyle baktı, bir kaşık daha aldı, sonra ayağa kalktı ve peçeteyi de alarak pencereye doğru yürüdü ve pencerenin storunu alt taraftaki camların üzerini örten beyaz muslin kumaşın üst tarafına kadar indirdi. Bu, odanın alacakaranlığa gömülmesine yol açtı. Bu işi de hallettikten sonra daha rahatlamış bir halde masasına ve yemeğine döndü.

“Zavallı adam ya bir kaza ya bir ameliyat ya da ona benzer bir şeyler geçirmiş,” dedi Bayan Hall. “O sargılar nasıl ödümü kopardı, Tanrı seni inandırсын!”

Ocağa biraz daha kömür koydu, çamaşır askısını açtı, sonra da yolcunun paltosunu askıya serdi. “Hele o koca gözlükleri! Tanrı aşkına, bir insan evladından çok, bir dalgıç miğferine benziyordu kafası!”

Konuğun atkısını çamaşır askısının köşesine astı. “Mendilini ise sürekli ağzının üstünde tutuyordu. Mendilin arkasından konuşuyordu! Herhalde ağzında da yarası vardı, kim bilir...”

Birden aklına bir şey gelmiş gibi arkasına döndü. “Tanrım beni koru!” dedi, konuyu birden değiştirerek, “pat’tesleri hâlâ halletmedin mi, Millie?”

Bayan Hall masayı toplamaya gittiğinde, yabancının ağzının, Bayan Hall’ün onun geçirdiğini varsaydığı kazada yaralanmış ya da şeklinin bozulmuş olduğuna dair fikri pekişmişti, çünkü yabancı o sırada pipo içiyordu, ancak Bayan

Hall'ün odada bulunduğu süre içinde, yüzünün alt tarafına sarmış olduğu ipek fuları, piposunun ağızlığını dudaklarına götürmek için hiç gevşetmemişti. Ancak bunun nedeni unutkanlığı değildi, çünkü Bayan Hall tütün kendi kendine yanıp giderken yabancınn piposuna baktığını görmüştü. Sırtını pencerenin storuna dönerek oturmuştu ve şimdi yemeğini yemiş, içeceğini içmiş ve yeterince de ısınmış olarak, yine kısa olsa da öncekine göre daha az saldırganca bir tavırla konuşuyordu. Ateşin yansıması o büyük gözlüklerine şimdiye kadar sahip olmadıkları kızılımsı bir tür canlılık kazandırıyordu.

“Bramblehurst İstasyonu'nda birkaç eşyam var,” dedi ve Bayan Hall'e eşyalarının buraya gönderilmesini nasıl sağlayabileceğini sordu. Bayan Hall açıklamasını yaparken o da bu açıklamayı onayladığını göstermek için sargılar içindeki başını son derece kibarca sallıyordu. “Yarın mı!” dedi. “Daha hızlı getirilmeleri mümkün değil mi?” Bayan Hall'den, “Hayır,” yanıtını aldığında epeyce düş kırıklığına uğramış gibiydi. Bayan Hall bundan emin miydi? Arabayla daha çabuk gidip gelebilecek hiçbir adam yok muydu?

Bayan Hall bu sorulara seve seve yanıt verdi ve konuşmaya başladı. “Yaylaya giden yol çok dik, efendim,” dedi arabayla ilgili soruya ve sonra yeni bir konu açma fırsatını kaçırmayarak söze girdi: “Orada bir binek arabası devrilmişti, bir küsur yıl önce. Bir beyefendi öldü, bir de arabacı. Kazalar, efendim, bir an içinde oluyorlar, değil mi?”

Ama konuğu kolayca sohbete çekilecek biri değildi. “Öyle,” dedi fularının gerisinden, arkasını görmenin mümkün olmadığı gözlüklerinin ardından sessizce Bayan Hall'ü izleyerek.

“Ama iyileşmek epeyce uzun sürüyor, efendim, değil mi? Benim kız kardeşimin oğlu vardı, Tom, bir tırpanla kolunu kesti, harman yerinde tırpanın üzerine kapaklanmış ve üç ay

boyunca kolu sargıda kaldı, efendim. İnanmazsınız. Gerçekten de tırpan görünce dehşete kapılıyorum, efendim.”

“Bu epey anlaşılır bir şey,” dedi konuğu.

“Bir zaman amel’yat geçirmesi gerektiğinden korkuyordu, o kadar kötüydü, efendim.”

Konuğu birden bir kahkaha kopardı, dudaklarını ısırarak kendini durdurmaya çalışıyormuş gibi görüldüğü yüksek sesli bir kahkahaydı bu. “Öyle mi?” dedi.

“Öyleydi, efendim. Ve ona bakması gerekenler için gülünecek bir şey değildi, mesela benim için... Kız kardeşim ufaklıklarıyla çok meşguldü. Sarılması gereken sargılar vardı, efendim ve sökülmesi gereken sargılar. Öyle ki, bunu söylememi küstahlık saymazsanız, efendim...”

“Birkaç kibrit getirir misin?” dedi konuğu durup dururken. “Pipom söndü de.”

Bayan Hall birden durup kalmıştı. Konuğunun yaptığı kesinlikle kabalıktı, özellikle de ona bütün o yaptıklarını anlattıktan sonra. Bir an bir şey söyleyecekmiş gibi ona bakarak durakladı, sonra iki altın lira geldi aklına. Kibritleri almaya gitti.

Konuğu, “Sağ ol,” dedi kısaca, Bayan Hall kibritleri bırakırken ve sırtını ona çevirerek, tekrar pencereden dışarı bakmaya başladı. Bu tümüyle heves kırıcıydı. Ameliyatlar ve sargılar konusunda hassas olduğu açıkça ortadaydı. Yine de her şeye rağmen Bayan Hall “küstahlık” etmemişti. Ama konuğunun küçümseyen tavrı onu rahatsız etmişti ve Millie de bütün o öğleden sonra boyunca bu sayede keyif çatmıştı.

Konukları saat dörde kadar arka odada kalmıştı, bu süre içinde de içeri girmek için en ufak bir bahane bile yaratmalarına izin vermemişti. Bütün bu süre boyunca genelde sakin kalmıştı, gittikçe karanlıklaşıp odada ateşin ışığında pipo içerek öylece oturmuş, belki de biraz uyuklamış olmalıydı.

Meraklı bir dinleyici onun bir iki kez ateşin közlerini karıştırdığını duyabilirdi ve beş dakika boyunca da odanın içinde volta atmıştı. Kendi kendine konuşuyor gibiydi. Sonra tekrar yerine oturduğu sırada koltuğun gıcırdadığı duyulmuştu.

2

Bay Teddy Henfrey'nin İlk İzlenimleri

Saat dörtte, havanın iyice karardığı ve Bayan Hall'ün içeri girip konuğunun biraz çay isteyip istemeyeceğini sormak için cesaretini toplamaya çalıştığı sırada, köyün saat tamircisi Teddy Henfrey bara girdi. “Olur şey değil! Bayan Hall,” dedi, “bu hava ince botlar giyilemeyecek kadar kötü!” Dışarıda karrın yağışı hızlanmıştı.

21

Bayan Hall de onu onayladı, sonra Bay Henfrey'nin çantasının yanında olduğunu fark etti ve aklına parlak bir fikir geldi. “Şimdi burada olduğunuza göre, Bay Teddy,” dedi, “arka odadaki o eski saate bir göz atarsanız çok memnun olurum. Çalışıyor, çalarken de güzel çalıyor ama akrebi saat altıda takıldı kaldı.”

Bay Henfrey'e yolu göstererek arka odanın kapısına geldi, kapıyı çaldı ve içeri girdi.

Kapıyı açtığında gördüğü kadarıyla, konuğu ateşin önündeki koltukta oturmuştu, uyukluyormuş gibi görünüyordu, sargılar içindeki kafası yana doğru eğilmişti. Oadaki tek ışık, ateşin yabancının gözlerini demiryollarındaki kırmızı ışıklar gibi aydınlatan ama yüzünün alt kısmını karanlıkta bırakan kızıl alevleri ve açık kapıdan giren yetersiz gün ışığından geriye kalan kadarıydı. Her yer kızılımsı ve

gölgeliydi; Bayan Hall biraz önce bardaki lambayı yakmış ve gözleri kamaşmış olduğundan daha da bulanık görünüyordu. Bir an için ona gözleri önündeki adamın sonuna kadar açılmış kocaman bir ağzı –yüzünün alt kısmının tümünü kaplayan akıl almaz büyüklükte, devasa bir ağzı– varmış gibi geldi. Bu sadece anlık bir histi; o beyaz sargılı kafa, kocaman gözlüklerin ardındaki gözler ve alt tarafında dipsiz bir uçurum gibi görünen boşluk. Sonra yabancı harekete geçti, koltuğunda dikilip elini yukarı kaldırdı. Bayan Hall kapıyı sonuna kadar açtı, böylece oda biraz daha ışık aldı ve konuşunu daha açık seçik görmeye başladı; yüzünü tam da daha önce sofraya peçetesini tutmuş olduğunu gördüğü şekilde atkısıyla örtmüştü. Gölgelelerin onu aldatmış olması gerektiğini düşündü.

“Efendim, bu beyefendinin gelip saate bir göz atmasının bir mahzuru var mı efendim?” dedi yaşadığı o bir anlık şaşkınlıktan kurtularak.

“Saate bir göz atmasının mı?” dedi konuğu uyku sersemliğiyle etrafına bakınarak ve ağzını kapadığı elinin arkasından konuşarak; sonra biraz daha uyanmış bir halde, “Elbette,” diye ekledi.

Bayan Hall bir lamba getirmeye gitti, konuğu ise ayağa kalkıp gerindi. Sonra lamba bulundu ve içeri giren Bay Teddy Henfrey bir anda bu sargılar içindeki adamla karşı karşıya geldi. Kendi ifadeleriyle, “küçük dilini yutmuştu.”

“İyi günler,” dedi yabancı, Bay Henfrey’nin canlı bir anlatımla “bir istakozun patlak gözleri gibi” dediği koyu renkli gözlüklerinin ardından ona doğru bakarak.

“Umarım,” dedi Bay Henfrey, “rahatsızlık vermiyordur.”

“Katiyen,” dedi yabancı. “Gerçi, anladığım kadarıyla,” dedi Bayan Hall’e dönerek, “bu odanın gerçekten özel kullanımım için bana ayrılmış olması gerekiyor olsa da.”

“Düşündüm ki, efendim,” dedi Bayan Hall, “siz de takdir edersiniz saatin...” Tam “onarılmasını” demek üzereydi.

“Elbette,” dedi yabancı, “elbette ama genellikle yalnız kalmayı ve rahatsız edilmemeyi tercih ederim.”

“Ama saate bir göz atılacak olmasına memnun oldum,” dedi, Bay Henfrey’nin tavrında bir çekingenlik hissedince. “Hem de çok.” Bay Henfrey özür dileyip ayrılmaya niyetlenmişti ama bunun önceden tahmin edilerek, ona göre davranılması onu rahatlatmıştı. Yabancı sırtı şömineye dönük olarak ayakta dikiliyordu ve ellerini beline koymuştu. “Şimdi,” dedi, “saat tamiri bitince, sanırım biraz çay içmek isteyebilirim. Ama saat tamiri bitmeden önce değil.”

Bay Henfrey’nin önünde de küçümsenmek istemediği için, bu kez herhangi bir sohbet konusu açma girişiminde bulunmamış olan Bayan Hall, konuğu Bramblehurst’teki eşyaları hakkında herhangi bir ayarlama yapıp yapmadığını sorduğunda, odadan ayrılmak üzereydi. Bayan Hall konuğuna konuyu postacıya açıkladığını ve posta arabasının eşyaları ertesi gün getirebileceğini söyledi. “En erken yarın olabileceğinden emin misiniz?” dedi konuğu.

Bayan Hall belirgin bir soğuklukla emin olduğunu söyledi.

“Daha önce gerçekten de bunu söyleyemeyecek kadar üşümüş ve yorgun olduğum için açıklayamamış olsam da, şimdi şunu da söylemeliyim ki,” diye ekledi, “ben deneysel bir araştırmacıyım.”

“Öyle mi, efendim?” dedi Bayan Hall, epey etkilenmişti.

“Ve eşyalarımın arasında deney araç gereçleri var.”

“Çok işe yarar şeyler olduklarına eminim, efendim,” dedi Bayan Hall.

“Ve doğal olarak deneylerime tekrar başlamak için sabırsızlanıyorum.”

“Elbette, efendim.”

“İping’e geliş nedenim,” diye devam etti yabancı, söyleyeceklerini iyice tartarak, “eee, yalnız kalma arzusuydu. Çalışırken rahatsız edilmek istemiyorum. Çalışmalarımın dışında, bir de, bir kaza...”

“Tahmin etmiştim zaten,” diye mırıldandı Bayan Hall kendi kendine.

“...bir tür inzivaya çekilmemi zorunlu kılıyor. Gözlerim, bazen o kadar zayıflıyor ve ağrıyorlar ki saatlerce kendimi karanlık bir odaya kapatmam, kilitlemem gerekiyor. Bazen, yani ara sıra. Şimdi değil, elbette. Öyle zamanlarda en ufak bir şekilde rahatsız edilmem, odaya herhangi bir yabancıнын girmesi benim için son derece azap verici bir sıkıntı kaynağı oluyor, bunların anlaşılması iyi olur.”

“Elbette, efendim,” dedi Bayan Hall. “Bunu sormamı küstahlık saymazsanız...”

24 “Bence bu kadarı yeterli,” dedi yabancı, konuşmanın kendi istediği zaman bitmesi gerektiğini gösteren o kesinlikle karşı konulmaz havasıyla. Bayan Hall sorusunu ve yabancıнын halinden anladığına dair söylemek istediklerini daha iyi bir zamanda söylemek için sakladı.

Bayan Hall odadan ayrıldıktan sonra, yabancı ateşin önünde dikilerek Bay Henfrey’nin saat tamiri dediği şeyi izlemeye koyuldu. Bay Henfrey sadece saatin kolları ile mine-sini çıkarmakla kalmamış, içindeki parçaları da sökmüştü; mümkün olduğunca sessiz, yavaş ve gösterişsiz bir tavırla çalışmaya çabalıyordu. Lambayı yanına almıştı; lambanın yeşil abajurundan ellerine ve saatin çerçevesiyle çarklarına parlak bir ışık düşüyordu ve odanın kalan kısmını gölgeler içinde bırakıyordu. Bay Henfrey yukarı doğru baktığı zamanlarda, gözlerinde yüzen renkli yansımalar görülebiliyordu. Meraklı bir mizacı olduğundan ayrılışını geciktirerek, belki yabancı ile bir sohbete başlayabileceği düşüncesi ile –tamamen ge-

reksiz bir işe girişerek- saatin parçalarını sökmüştü. Ama yabancı orada öylece, tamamen sessiz ve hareketsizce dikilmeye devam ediyordu. O kadar hareketsizdi ki, Henfrey'nin sinirine dokunmaya başlamıştı. Kendini odada tek başınaymış gibi hissetti. Başını kaldırarak yukarı baktı; adam oradaydı, boz bulanık sargılı kafası ve önlerinde oynayan yeşil noktacıların oluşturduğu bir pus tabakasının arkasındaki o kocaman, mavi gözlüklerin ardından gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Bu görüntü Henfrey'e o kadar tekinsiz gelmişti ki, bir an için boş boş birbirlerine bakarak kalakaldılar. Sonra Henfrey tekrar başını eğdi. Çok rahatsız edici bir durumdu bu! İnsan bir şeyler söylemek istiyordu. Havanın yılın o dönemine göre çok soğuk olduğundan bahsetse miydi?

Bu cümleyle söze girerken, ıskalamamak için sanki hedef almak istermiş gibi yukarı doğru baktı. "Hava da..." diye başladı.

"Niye işini bitirip gitmiyorsun?" dedi kımıldamadan duran figür, görüldüğü kadarıyla zar zor bastırıldığı öfkesini kontrol etmeye çalışıyordu. "Tek yapman gereken akrebi miline oturtmak. İş boşuna uzatıyorsun..."

"Elbette, efendim, bir dakika efendim. Gözümden kaçmış..." Bay Henfrey işini bitirip ayrıldı.

Ama ayrılırken aşırı derecede sinirliydi. "Tanrı belasını versin!" diye homurdandı Bay Henfrey kendi kendine, erimeye başlayan karların arasından köye doğru zorlukla ilerlemeye çalışırken; "bu saate arada bir, bir adamın bakması gerekecek, de mi?"

Sonra tekrar: "Kimse bakamaz mı suratına? İğrenç şey!"

Sonra bir daha: "Anlaşılan bakamaz. Polis peşinde olsaydı, bundan daha fazla sargılara sarılıp sarmalanmış olamazdın."

Gleson'ın köşesinde, yabancıнын Araba ve Atlar'daki ev sahibi ile yakın zaman önce evlenmiş olan Hall'ü gördü, arada bir isteyenin Sidderbridge Kavşağı'na kadar gidip ge-

lirken kullandığı lping köyüne ait arabayla, Sidderbridge'den dönerken ona doğru geliyordu. Arabayı sürüşüne bakılırsa, Bay Hall Sidderbridge'de "bir tek atmak için küçük bir mola" vermişti. "N'aber, Teddy?" diye seslendi, geçerken.

"Sizin eve antika herifin teki geldi!" dedi Teddy.

Hall sohbete girişmeye can atarak arabayı durdurdu. "Nasıl yani?" diye sordu.

"Araba ve Atlar'da konaklayan antika görünümlü bir müşteri," dedi Teddy. "Olur şey değil!"

Sonra tuhaf görünümlü misafirinin canlı bir tasvirini yapmaya girişti. "Birazcık kılık değiştirmiş bir adama benzemiyor mu sence? Benim evimde kalacak olsaydı, yüzünü görmek isterdim," dedi Henfrey. "Ama kadınlar, yabancılar söz konusu olunca, böyle hemencecik güveniyorlar. Odanızı tuttu ve daha ismini bile söylemedi, Hall."

"Deme!" dedi biraz yavaş anlayan türden bir adam olan Bay Hall.

"Öyle," dedi Teddy. "Bir haftalığına. Artık her neyse, ondan bir haftadan önce kurtulamayacaksınız. Yarın bir sürü eşyası gelecekmiş, öyle diyor. Dua edelim de eşyaları taşlarla dolu kutular olmasın, Hall."

Bay Hall'e, boş bavullarla gelen bir yabancıнын Hastings'teki teyzesini nasıl dolandırdığını anlattı. Bütün bunlar Bay Hall'ü belli belirsiz bir şüphe içinde bırakmıştı. "Deh, kız kurusu," dedi Bay Hall. "Bunlar da ne demek oluyor bir bakmamız lazım, sanırım."

Kafasındaki karışıklıktan epeyce kurtulan Teddy de tekrar yola koyuldu.

Ancak Bay Hall eve döndüğünde "bunların da ne demek olduğuna bir bakmak," yerine Sidderbridge'de geçirdiği zaman yüzünden karısı tarafından iyice bir haşlandı, sorabildiği yumuşak soruların karşılığında da aksi ve konuyla ilgisi olmayan yanıtlar alabildi. Ama bütün bu cesaret kırıcı

gelişmelere karşın Teddy'nin, Bay Hall'ün zihnine bırakmış olduğu şüphe tohumu filizlenmeye başlamıştı. "Hiçbir şey bilmiyorsun, seni şapşal," dedi, ilk fırsatta konuğunun kişiliği hakkında daha fazla şey öğrenmeye karar vermiş olan Bay Hall. Yabancı saat dokuz buçuk civarında yattığında, Bay Hall sırf bu evin efendisinin o yabancı olmadığını göstermek için sert bir şekilde arka odaya dalıp karısının mobilyalarını büyük bir dikkatle araştırdı ve yabancıнын bırakmış olduğu bir kâğıt parçasındaki matematik hesabını biraz da kibirle, iyice inceledi. Gece yatmaya hazırlandıkları sırada da, Bayan Hall'den ertesi gün geldiklerinde yabancıнын eşyalarını iyice incelemesini istedi.

"Sen kendi işine bak, Hall," dedi karısı, "ben de benimkine bakayım."

Bay Hall'e karşı, olduğundan daha da kırıncı davranıyordu, çünkü bu yabancı gerçekten de alışılmamış derecede tuhaf bir yabancıydı ve kendi içinde de bu yabancıya karşı hiçbir şekilde bir güven duyduğu söylenemezdi. Gecenin bir yarısı, düşünde, upuzun boyunları ve onun her hareketini izleyen koca koca kara gözleri olan beyaz turp misali kafalar görerek uyandı. Ama akli başında bir kadın olduğundan korkularını bastırmayı bildi, yatakta şöyle bir dönüp tekrar uykuya daldı.

3

Binbir Şişe

İşte böylece bu şahsına münhasır adam şubatın yirmi dokuzunda, karların erimeye başladığı günde sonsuzluğun içinden İping Köyü'ne çıkagelmişti. Ertesi gün eriyen karların arasından eşyaları da geldi. Doğrusu epey bir eşya da vardı. Gerçekten de aklı başında bir adamın ihtiyaç duyacağı türden birkaç büyük bavul göze çarpıyordu ama bunların yanında kitaplarla dolu bir kutu –bazıları sadece anlaşılmaz elyazmalarından oluşan, büyük, kalın kitaplardı bunlar– ve bir düzine kadar da, kırılmamaları için çevrelerine saman doldurularak paketlenmiş birtakım nesnelerin –öylesine bir merakla samanları eşeleyen Bay Hall'ün gördüğü kadarıyla cam şişelerdi bunlar– bulunduğu sandıklar, kutular, kasalar da vardı. Şapkası, paltosu, eldivenleri ve sargı bezleri ile sarılıp sarmalanmış olan yabancı, Fearenside'ın arabasını karşılamak için sabırsızlıkla dışarı fırladığında, Bay Hall eşyaları içeri taşımaya yardım etmeden önce bir iki kelime dedikodu etmeye çalışıyordu. Yabancı dışarı geldi, biraz yarı gönüllü bir tavırla Bay Hall'ün bacaklarını koklamakta olan Fearenside'ın köpeğini fark etmemiştir. “Şu kutuları alın da gelin,” dedi. “Yeterince bekledim.”

Merdivenin basamaklarından inerken, ellerini daha küçük olan sandığı tutmak istiyormuş gibi uzatarak arabanın arka tarafına doğru yöneldi.

Ancak Fearenside'in köpeği onu görür görmez kıllarını kabartarak vahşice hırlamaya başladı ve yabancı hızla basamaklardan aşağı indiği anda, biraz tereddüt ederek de olsa sıçrayarak yabancıya eline doğru atıldı. "Aman!" diye bağırdı Bay Hall geriye sıçrayarak. Köpeklerden korkmadığı söylenemezdi ve Fearenside köpeğe, "Yere yat!" diye bağırarak kamçısını kaptı.

Köpeğin dişlerinin yabancıya elini sıyrıp geçtiğini gördüler, bunu bir tekme sesi izledi, sonra köpeğin yana doğru sıçrayarak saldırıya geçtiğini ve tam yabancıya bacaklarının üstüne indiğini gördükleri anda yabancıya pantolonunun yırtıldığı duyuldu. Sonra Fearenside'in kamçısının sivri ucu sahibi olduğu hayvana ulaşmayı başardı ve köpek, dehşet içinde kesik kesik havlayarak yük arabasının tekerleklerinin altına saklandı. Bütün bunlar yarım dakika içinde olup bitmişti. Kimse konuşmuyor, herkes bağırp çağırıyordu. Yabancı hızla yırtılan eldivenlerine ve pantolonuna bir göz attı, bacağına doğru eğilecek gibi oldu ama sonra döndü ve basamaklardan hana doğru koştu. Onun koridordan paldır küldür geçtiğini ve çıplak merdivenlerden odasına çıktığını duydular.

"Seni canavar, seni!" dedi Fearenside elinde kamçı ile yük arabasından inerken, bu sırada köpek de tekerleklerin arasından onu izliyordu. "Gel buraya!" dedi Fearenside. "Gelsen iyi olur."

Bay Hall ağzı açık kalakalmıştı. "Isırdı herifi," dedi. "Gidip şuna bi' baksam iyi ol'cak." Yabancıya ardından seğirtti. Koridorda Bayan Hall'le karşı karşıya geldi. "Arabacının iti," dedi, "herifi ısırdı."

Dosdoğru yukarı çıktı ve yabancıya kapısını yarı aralık bulunca kapıyı açtı ve doğal olarak yabancıya çektiği acıyı düşünen bir ruh hali içinde bulunduğu tekliksizce içeri daldı.

Pencerenin storu indirilmişti ve odanın içi loştu. Bir an için aşırı derecede tuhaf bir şey görür gibi oldu; ona doğru savrulan, elsiz bir kola benzeyen bir şey ve tam da hercai me-nekşe yapraklarındaki noktalara benzeyen sınırları belirsiz üç kocaman noktadan oluşan bir yüz. Sonra göğsüne şiddetli bir darbe yedi, hızla arka tarafa doğru savruldu, kapı şiddetle çarparak yüzüne kapandı ve kilitlendi, bütün bunlar o kadar çabuk olmuştu ki, bir şeyler görmeye fırsat bile bulamamıştı. Ortalıkta salınan anlaşılmaz birtakım şekiller, bir darbe, sonra da çarpan bir kapı. Orada, o küçük karanlık merdiven sahanlığında, gördüklerinin ne olabileceğini düşünerek kalakalmıştı.

Birkaç dakika sonra o da Araba ve Atlar'ın dışında oluşan küçük gruba tekrar katılmıştı. Fearenside olup bitenleri bir kez daha anlatıyordu, Bayan Hall ona köpeğinin konuklarını ısırmaya hakkı olmadığını söylüyordu, yolun karşı tarafındaki hırdavatçı Huxter, sorular soruyor; demirci Sandy Wadgers, birtakım sonuçlara ulaşmaya çalışıyordu; bu insanların dışında toplanmış olan kadınlar ve çocuklar da saçma sapan birtakım laflar ediyorlardı: "Beni ısıramazdı, eminim"; "İnsanın bö'le köpee o'ması iyi bir şey deel"; "Niye ısırmış ki o zaman?" gibi şeyler.

Basamakların oradan bu insanları izleyip, konuşmaları dinleyen Bay Hall yukarıda bu kadar kayda değer bir şey görmüş olmasının inanılır gibi olmadığını düşündü. Üstelik, kelime haznesi izlenimlerini ifade edebilecek kadar geniş sayılmazdı.

"Yardım istemiyormuş, öyle diyor," dedi karısının sorusuna karşılık olarak. "Biz de eşyalarını içeri taşısak iyi ol'cak."

"Yarayı bir an önce dağlatsa iyi olur," dedi Bay Huxter, "hele bir de iltihap kaptıysa."

"Ben olsam vururdum bu köpeği," dedi toplanan grubun içinden bir bayan.

Birden köpek tekrar hırlamaya başladı.

“Hadi artık,” diye bağırdı kapının oradan sinirli bir ses. Yakasını yukarı kaldırmış, şapkasının kenarlarını aşağı doğru indirmiş sargılar içindeki yabancı orada duruyordu. “Bu şeyleri ne kadar çabuk içeri taşırsanız, o kadar memnun olacağım.” Orada duran seyircilerden birinin sonradan belirttiğine göre pantolonunu ve eldivenlerini değiştirmişti.

“Bir şeyiniz yok ya, efendim?” dedi Fearenside. “Çok çok üzgünüm, köpek...”

“Yok bir şey,” dedi yabancı. “Sıyrık sadece. Çabuk olun biraz.”

Sonra kendi kendine küfretti, Bay Hall’ün dediğine göre.

İlk sandık onun talimatlarına uyarak arka odaya taşınır taşınmaz, yabancı olağanüstü bir sabırsızlıkla sandığın üstüne atıldı ve Bayan Hall’ün halısına kesinlikle hiç aldırmadan, samanları döke saç a sandığı açmaya başladı. Sandığın içinden şişeler –içlerinde çeşitli tozlar olan küçük kalın şişeler, içlerinde beyaz ya da çeşitli renklerde sıvılar olan küçük ve ince şişeler, üzerlerindeki etiketlerde *Zehir* yazan, yivli süslemelerle kaplı mavi şişeler, yuvarlak gövdeli ve ince boyunlu şişeler, büyük yeşil cam şişeler, büyük beyaz cam şişeler, camdan tıpaları ve buzlu camdan etiket yerleri olan şişeler, ağızları mantarlı şişeler, ağızları cam tıkaçlı şişeler, ağızları ağaç tıkaçlı şişeler, şarap şişeleri, zeytinyağı şişeleri– çıkarak onları şifoniyerin üstündeki raflara, şöminenin üzerindeki raflara, pencerenin yanındaki masaya, yerlere, kitap raflarına, yani her yere koymaya başladı. Bramblehurst’teki eczaneden bunun yarısı kadar şişe çıkmazdı. Gerçekten ilginç bir görüntüydü. Altısı da boşalana ve masanın üstü tamamen samanla kaplanana kadar, birbiri ardına sandıklardan şişeler çıkmaya devam etmişti; sandıklardan şişeler dışında sadece birkaç deney tüpü ve dikkatlice paketlenmiş bir terazi çıkmıştı.

Sandıklar boşaltılır boşaltılmaz, pencerenin yanına gitmiş ve saman yığınının, sönen ateşe, dışarıdaki kitap kutusuna ya da yukarıya çıkarılmış olan bavullarla diğer eşyalara en ufak bir ilgi bile göstermeden çalışmaya başlamıştı.

Bayan Hall ona akşam yemeğini götürdüğünde, şimdiden şişelerden aldığı küçük damlaları deney tüplerine damlatmaya başladığı çalışmasına o kadar dalmıştı ki, Bayan Hall bütün o saman yığınının süpürene ve yerin haline bakarak, tepsiyi belki de yabancının da duyması için birazcık şiddetle masaya bırakana kadar yabancı onun geldiğini duymamıştı. Önce ona doğru baktı, sonra hemen geri çevirdi başını. Ama Bayan Hall onun gözlüğünü çıkarmış olduğunu görmüştü; gözlük masanın üzerinde, hemen yabancının yanında duruyordu, yabancının göz çukurları olağanüstü derecede derinmiş gibi gelmişti Bayan Hall'e. Yabancı gözlüğünü yeniden taktı, sonra döndü ve Bayan Hall'e baktı. Bayan Hall, yabancı ondan önce davranıp konuşmaya başladığı sırada yerdeki samanlar hakkında şikâyet etmeye başlamak üzereydi.

"Kapıyı çalmadan içeri girmemiş olmanızı isterdim," dedi tam da ona yakışan anormal derecede hiddet dolu sesiyle.

"Çaldım ama anlaşılan..."

"Belki çalmışsınızdır. Ama araştırmalarım sırasında, -gerçekten çok acil ve gerekli olan araştırmalarım sırasında- en ufak bir rahatsızlık... kapının gıcirtısı bile... sizden rica ediyorum..."

"Elbette, efendim. Ne zaman isterseniz kapıyı kilitleyebilirsiniz isterseniz, biliyorsunuz, ."

"Çok iyi bir fikir," dedi yabancı.

"Bu samanlar, efendim, söylememi küstahlık saymazsanız..."

"Söylemeyin. Samanlar sorun olacaksa, faturaya ekleyin." Bayan Hall'e bakarak bir şeyler mırıldandı... ilginç bir şekilde küfre benzeyen bir şeyler.

Son derece saldırgan ve patlamak üzere olan bir tavırla, bir elinde şişe diğesinde deney tüpüyle orada dikilmiş, öyle tuhaf görünüyordu ki, Bayan Hall gerçekten telaşa kapılmıştı. Ama o cesur bir kadındı. “O zaman, bunun için uygun göreceğini miktarı sormalıyım–”

“Bir şilin. Bir şilin ekle. Elbette bir şilin yeterlidir, değil mi?”

“Öyle olsun,” dedi Bayan Hall, masa örtüsünü alıp masanın üzerine sermeye başladı. “Siz memnunsanız, elbette...”

Yabancı döndü ve paltosunun yakalarını kaldırıp sırtını ona dönerek oturdu.

Yabancı bütün öğleden sonra kapısı kilitli olarak ve Bayan Hall’ün şahitliğine göre de, çoğunlukla ses seda çıkarmadan çalışmıştı. Ama bir ara, bir sarsıntı olmuş ve sanki masaya çarpılmış gibi birbirine vuran şişelerin sesleri ve şiddetle yere düşen bir şişenin şangırtısı gelmişti, sonra da odanın içinde hızla bir taraftan diğer tarafa koşan ayak sesleri duyulmuştu. Bayan Hall “bir şeyler olduğundan” korkarak, kapının oraya gitmiş ve kapıyı çalmaya falan kalkmadan içeriyi dinlemişti.

“Devam edemiyorum!” diye bağırıp çağırıyordu yabancı çıldırışçasına. “Devam *edemiyorum*. Üç yüz bin, dört yüz bin! Bütün o para! Kandırıldım! Bütün ömrümü alabilir bu! Sabır! Sabır, öyle mi? Aptal yabancı!”

Barın tuğla döşeli zemininde altına kalın çiviler çakılmış ökçe sesleri duyuldu ve Bayan Hall son derece gönülsüzce yabancıнын bu kendi kendine yaptığı konuşmayı bırakıp ayrılmak zorunda kaldı. Geri döndüğünde ise, yabancıнын sandalyesinden gelen hafif gıcırtiların ve arada bir duyulan bir şişenin şingırtısının dışında oda yeniden sessizleşmişti. Olay sona ermişti. Yabancı tekrar çalışmaya dönmüştü.

Yabancıнын çayını götürdüğü zaman ise, odanın köşesindeki içbükey aynanın altında kırılmış cam parçaları ve be-

ceriksizce silinmeye çalışılmış altın sarısı bir leke olduğunu görmüştü. Yabancıya bunları gösterdi.

“Faturaya ekle,” diye azarladı konuğu. “Tanrı aşkına beni rahatsız etmeyin. Bir zarar varsa, faturaya ekleyin.” Önündeki defterdeki listeye işaretler koyarak hesap yapmaya devam etti.

“Sana bi’ şey söyliyim, bak,” dedi Fearenside gizemli bir havayla. Akřama doğruydu, İping Hanger’da küçük bir birahane dediler.

“Hı?” dedi Teddy Henfrey.

“řu senin anlattığın herif var ya, benim köpeğin ısırđıėı. Heh, o herif siyah. En azından bacakları öyle. Eldivenindeki yırtığın arasından gördüm. Biraz pembemsi bir şey görünmesini beklersin, değil mi? Heh işte, öyle bi’ şey şey yoktu. Sadece simsiyahtı. Diyeceėim, şapkam kadar karaydı.”

“Olur şey değil!” dedi Henfrey. “Bu iş iyice tuhaf. İyi de, burnu boyanmış gibi pespembe!”

“Öyle,” dedi Fearenside. “Biliyorum. Sana ne düşündüğümü söyliyim. Bu adam yamalı bohça, Teddy. şurası siyah, burası beyaz, parça parça. Ve bundan utanıyor. Bir tür melez gibi, renkler karışmak yerine parçalar halinde kalmış. Daha önce de buna benzer şeyler duymuştum. Herkes bilir, atlarda hep böyle olur.”